

DELAVEC

Uredništvo in uprava: Ljubljana, Seženburgova ul. 6/II.

GLASILO ZDRUŽENE DELAVSKE STROKOVNE ZVEZE JUGOSLAVIJE.

Izhaja 10. in 25. dne v mesecu.
Stano posamezna številka
Din 2.—, mesečno Din 4.—,
celoletno Din 48.— Za član-
ne izvod po 1.10 Din.
Oglasi po ceniku.
Dopisi morajo biti frankirani
in podpisani ter oprem-
ljeni s štampiljko dotične
organizacije.
Rokopisi se ne vračajo.
Reklamacije so poštne
proste.

Delavci in delavke!

Pred važno odločitvijo.

Prihodnje dni boste poklicani, da odločite s svojimi glasovnicami o nadaljni usodi naše Delavske zbornice. S tem bo položena v Vaše roke važna odločitev, ki bo imela velik vpliv na bodoči razvoj našega delavskega gibanja.

Delavsko zbornico delavcem!

V imenu Združene Delavske Strokovne Zveze Jugoslavije pozivljamo vse delavce in delavke, da pripomorejo ne samo s svojim glasovanjem, temveč tudi z neumorno agitacijo, da ohranimo **Delavsko zbornico delavcem**. Resno opozarjamo, da je sovražnik v resnici pred vrati. Preti nam velika nevarnost, da postane Delavska zbornica orožje v rokah tistih, ki se niso za njo dsedaj niti najmanj brigali, — ali pa so ji bili naravnost sovražni. Poleg strokovnih organizacij posegajo v to borbo tudi politične stranke, med njimi tudi take, v katerih gospodujejo izključno ali pretežno protidelavski sloji. Potom teh strank bi mogli dobiti podjetniki odločilen vpliv tudi na našo Delavsko zbornico.

Za slogo in disciplino!

Mi smo to nevarnost videli. Zato smo se trudili, da združimo na skupni listi vse delavske strokovne organizacije in da vpostavimo ob tej odločitvi preizkušnji — v delavskih vrstah edinost in slogo. Pri tem smo izhajali iz stališča, da mora dobiti vsaka strokovna organizacija na skupni listi toliko vpliva, kolikor ima organiziranih članov.

Izdajalske zveze.

Našega pravičnega merila pa ni hotela sprejeti ne krščansko socialna, ne narodno socialna zveza, pač zato, ker sta računali obe na zaveznike iz nedelavskih vrst. Za prvo so že posegli v volilno borbo od kapitalistov odvisni politični eksponenti njihove stranke. Drugi pa so postavili skupno listo z demokratsko stranko, ki je izrazita predstavica slovenskega kapitalizma. Tako stoje v tem volilnem boju na eni strani prave delavske strokovne organizacije, na drugi pa močna fronta političnih agentov in kapitalističnih hlapcev.

Kako se bodo liste poznale?

Delavska lista bo nosila pri teh volitvah ime: **Združena Delavska Strokovna Zveza Jugoslavije**.

S krščanskimi kapitalisti zvezana lista bo nastopala pod imenom: **Jugoslovanska strokovna zveza**, z demokratskimi kapitalisti zvezana lista, ki jo podpirajo tudi narodni socialci, pa se bo imenovala: **Neodvisna delavska lista**.

Če bo nastopila razven te še kaka lista, vedite, da ta lista zadnji dve podpira, ker ruši ob uri največje nevarnosti nujno potrebno delavsko disciplino. Že to, kar smo Vam povedali, bo za Vašo odločitev zadostovalo.

Še lažja pa bo postala Vaša odločitev, če obrnemo Vašo pozornost na nekatera važna dejstva iz preteklosti in na naše načrte za bodočnost.

Pred vojno ni bilo Delavskih zbornic.

Edino razredne delavske strokovne organizacije so se borile za delavske pravice. V teh organizacijah pa so bili zbrani le najboljši delavski kadri. Ti kadri so živo čutili, da vsa njihova požrtvovalnost ni v stanu dvigniti kulturno in socialno celega delavskega razreda, — dokler stoje pri delu za skupne interese ogromne mase delavcev brezbržno ob strani.

To so tem težje občutili, ker so obstojale na drugi strani enotne organizacije podjetnikov: takozvane trgovske in obrtne zbornice, v katerih so bili vsi podjetniki organizirani.

Izkušnje vsakdanjega dela v organizacijah, zlasti pa krivična neenakost v povspesevanju delodajalskih in delojemalskih organizacij so povzročile, da je bila v predvojni dobi zahteva po delavskih zbornicah ena glavnih zahtev naših strokovnih organizacij.

Po vojni je izpolnila meščanska družba to staro delavsko zahtevo, kakor je izpolnila mnoge druge, iz strahu pred rastočo močjo proletariata.

Tako smo izvojevali v dolgotrajni dnevni borbi **Delavske zbornice**.

Prihajali bodo in naštevati Vam bodo zasluge meščanskih ministrov za ustanovitev delavskih zbornic, da bi Vas uverili, da so zbornice dar meščanskih ministrov. Res je dolga vrsta ministrov, ki bi si mogli lastiti to zaslugo.

Če Vam bodo kazali na te zasluge, recite jim, da proletariat dobro ve, da se mu reže v ministrskih sobah le toliko kruha pravice, v kolikor si ga je pribojeval zunaj v življenju.

Tam pa so se borile za zbornico edino naše organizacije.

V dobi reakcije.

Ko je prišla doba socialne reakcije in nam skušala vzeti vso socialno zaščito, nam je tudi delavske zbornice tri leta ubijala.

Trdimo, da je zopet predvsem zasluga delavskih strokovnih organizacij in delavskih političnih strank, če reakcija pri tem ni uspela. Če tudi je zadnja leta pod posledicami nesrečnih razkolov politična moč delavstva stalno padala, so predstavljali naši kadri, oprti na moralno zaslonbo mednarodnega delavstva, še vedno politično silo, s katero je morala tudi meščanska politika računati in ki je koncem koncev naš delavski parlament ohranila.

Zavedni morajo voditi svoj razred!

Danes morajo tudi nasprotinki delavskih zbornic s tem računati. Danes jim ne preostaja ničesar drugega, kakor to, da poskusijo zbornice od znotraj ubiti, da skusijo zbrati nezavedne množice in pritisniti ž njih pomočjo zavedne ob tla.

Mi pa pravimo: Zavedni naj vodijo svoj razred! Delavske zbornice morajo stati pod vodstvom delavskih razrednih strokovnih organizacij!

Delavske zbornice morajo ostati pod vodstvom onih organizacij, ki so zbornice zamislile, izvojevale in ohranile!

Za samoupravo delavskih zbornic!

Načelo: Delavska zbornica delavcem — vsebuje že samo zahtevo po

popolni samoupravi delavskih zbornic.

Varuštvo političnih oblasti in vlade nad našimi zbornicami bomo najodločneje pobijali. Še odločneje bomo odklonili, da bi skušale dobiti zbornico pod svoj vpliv kapitalistične organizacije.

Naloge Delavske zbornice.

Od nove Delavske zbornice zahtevamo, da prouči naše socialne in gospodarske razmere in da stoji našim delavskim zaupnikom **kot zaupnik in izvedenec ob strani**. Pri vseh razpravah, kjer se bo razpravljalo o delavskih vprašanjih, morajo imeti delavski zaupniki zaslonbo v uradu Delavske zbornice. Delavska zbornica mora podpreti odpor strokovnih organizacij proti **kršitvam zakona o zaščiti delavcev**.

Delavska zbornica naj pomaga strokovnim organizacijam v njih borbi za **osemurni delovnik, nedeljski počitek, zaščito žen in otrok, uveljavljanje delavskih zaupnikov, izvedbo zavarovanja zoper bolezen, onemoglost in brezposelnost, Delavska zbornica naj podpira strokovne organizacije v mezdnih sporih**.

Zato jo morajo voditi tiste delavske organizacije, ki so nosile dosedaj in ki bodo nosile tudi v bodoče na svojih ramenih 90 odstotkov pravega strokovnega dela in od katerih je treba strogo ločiti tiste strokovno politične firme, ki ne vodijo nobenega strokovnega boja za delavske interese, temveč iščejo med delavci samo nezaslužene politične zaslonbe. Zato morajo voditi Delavsko zbornico naše stare bojne strokovne organizacije: rudarska, kovinarska, železničarska, grafična, lesna, oblačilna, usnjarska, živilska, kemična, stavbinska, monopolska, poselska, natakarska, organizacija zasebnih nameščencev, njih dolga vrsta, ki jo je težko izčrpnost naštetiti.

Ali bi radi našli sredi mezdnih bojev — v svoji zbornici zaupnike in prijatelje podjetnikov? Potem verujte lažiprijateljem, potem kršite slogo, — potem stojte pri volitvah ob strani! Potem pojdite za tistimi, ki mislijo, da je sedaj čas za nepravilno kritiko in blatenje.

Čeprav dom bodo zbornice?

V sosednji Avstriji odpirajo ponosni domovi delavskih zbornic svoje prostore delavskim strokovnim in kulturnim organizacijam. Tam se čuti celo v bolniških blagajnah delavec doma. Pri nas gospodujejo v uradu za zavarovanje delavcev gospodje od Zveze industrijcev.

A predrznost ne pozna mej — ofenziva se nadaljuje, borba gre že na Delavsko zbornico. V tej borbi se bo odločilo, ali bodo vladali kapitalisti tudi v onih ustanovah, ki bi se ustanovile pod vodstvom Delavske zbornice.

V Ljubljani je dovolj praznih dvoran, v katere delavstvo zamažuje. Delavstvo pa se stiska v nezadostnih prostorih in nima prostorov, kjer bi moglo v korist cele pokrajine svoje sile zbrati. Vse

to bi moralo tako ostati, če bi izgubilo delavstvo svojo zbornico.

Socialne naloge zbornice.

V zadnji proračun je postavila zbornica znatne vsote za podpiranje **potujočih in brezposelnih delavcev**.

S tem ni hotela vršiti le nujno potrebne socialne dolžnosti, temveč je hotela dati članstvu tudi pobudo za vstopanje v strokovne organizacije, organizacijam pa pobudo, da rešujejo pravilno svoje socialne naloge.

Organizacije delavskih žena so se lotile lečenja najtežjih socialnih ran, ki se pojavljajo v njih okolici. Obračajo se na zbornico in zahtevajo, naj jim stoji ob strani pri njihovi skrbi za zaščito delavske mladine. A kdo naj z njih težnjami računa, če v zbornici ne bo pravih delavskih zastopnikov?

Končno Delavska zbornica ne sme pozabiti na usodo naših delavcev rojakov, ki jih goni usoda v tujino — za zaslužkom. Ona jim mora stati na njih poti v svet ob strani in vzdrževati zveze z njimi.

S sredstvi Delavske zbornice bi se moglo dalje veliko storiti za izobrazbo delavstva. Delavske zbornice ustanavljajo za vso državo **strokovno šolo**, v kateri naj bi razširjali svoje obzorje naši mladi proletarci.

Naša **kulturna društva** zahtevajo po pravici, da najdejo v zbornici trdno oporišče. Bitka za Delavsko zbornico je tudi bitka za njih lepšo bodočnost.

Posebno pažnjo žele posvetiti v novi zbornici zastopniki **Združene Delavske Strokovne Zveze Jugoslavije**

zasebnim nameščencem.

Oni so računali že v tej zbornici s težkim položajem zasebnih nameščencev in so priznali tej skupini posebno zastopstvo, dobro vedoč, da pripada ravno njej važna naloga pri organizaciji pravičnejšega družabnega reda.

One pa želijo in bodo na to delale, da bo izšlo iz krogov zasebnih nameščencev več pionirjev nove kulture in manj hlapcev gnilobe in kapitala. Zasebni nameščenci imajo zbirati med vlogo graditeljev nove družbe in vlogo kapitalističnih hlapcev.

Zato bodo združili privatni nameščenci svoje glasove na listo: **Združeni zasebni nameščenci!**

Obramba proletarskih pravic, gojitev delavskih sil, polaganje temeljev za pravičnejšo družbo, to so tri točke našega delovnega programa!

Strnimo vrstel!

V borbi za te cilje velja pritegniti za seboj nezavedne in omahljivce, povedati vsem, ki radi blatijo, da sedaj ni čas za to in tudi ne potrebe, ker ne priporočamo ničesar drugega, kot v **najpopolnejši demokraciji izvoljeno**

delavsko listo!

Tu odločnost proletarcev, tam besni napadi zapeljanih in najetih s kapitalisti zvezanih delavskih pomožnih čet. Zato je potrebno, da zavzamete vsi do zadnjega svoja mesta na okopih naših trdnjav!

Zato je potrebno, da žrtvujete te dni vse svoje proste ure in večere, četudi ste izmučeni in trudni od dela. Zato je potrebno, da greste v borbo od moža do moža in od hiše do hiše!

Naši volilci oddajo glasovnice potom svojih zaupnikov in svojih organizacij!

Zato bo vztrajnost agitatorjev bitko odločila.

Delavci in delavke!

V tej borbi stojite na eni strani vi in vaše strokovne organizacije, na drugi strani pa pisani roji političnih agentov in kapitalističnih hlapcev.

Izbirajte, odločite bitko!

Ljubljana, dne 27. decembra 1925.

Po nalogu pokrajinskega kongresa:

Združene Delavske Strokovne Zveze Jugoslavije:

Za predsedstvo:

Franc Jernejčič, l. r.

Franc Svetek, l. r.

Alojz Sedej, l. r.

Poročilo o poteku oblastne konference Strokovne komisije 26. in 27. decembra 1925.

Sodrug Go l m a j e r otvori v imenu Strokovne komisije in akcijskega odbora konferenco in predlaga v predsedstvo konference sodruga: **Sedeja, Svetka in Jernejčiča**. Predlog je soglasno sprejet. Za zapisnikarja sta bila soglasno izvoljena ss. **Tomc iz Ljubljane in Sluga iz Litije**, ker je prvotno predlagani s. **Vuk Viktor** odklonil to funkcijo.

Sodrug **Sedej** se zahvali za izkazano zaupanje in pozdravlja konferenco, ki naj prispeva k

razmahu enotnega strokovnega gibanja. Nasilno udušenje železničarske stavke leta 1920, krvava Zaloška cesta je značila napad kapitala na jugoslovanski proletariat, ki se je moral umakniti iz ofenzive v defenzivo. Sledila je obznana in famozni zakon o zaščiti države, ki je razpustil komunistično stranko, ki je tedaj načelovala revolucionarnemu boju delovnega ljudstva Jugoslavije. Toda ti izjemni zakoni niso bili naperjeni samo proti komunistom, ampak proti celokupnemu delavskemu razredu. Obznana je bila signal za splošen napad podjetnikov, kapitalistov na delavce, na povojne pridobitve proletariata. Delavski razred se ni mogel temu uspešno upreti, ker so se razcepile tudi strokovne organizacije in ker je na drugi strani zavlada skrajni oportunitizem, odpadništvo, demoralizacija. Poraz rudarske stavke leta 1923 je še bolj oslabil odporno moč proletariata, zlasti v Sloveniji. Sledil je 1. junij — fašistovski oboroženi pohod proti delavcem, razpust neodvisnih političnih in strokovnih organizacij, nova preganjanja, zapiranja, popolna brezpravnost revolucionarnega delavstva. Ob zadnji uri je proletariat odločno sklenil, da napravi konec strokovni razcepljenosti, da upostavi eno bojovno fronto proti fronti kapitala. To leto je leto ponovne konsolidacije našega delavskega pokreta. Danes bomo polagali račun za preteklost in si začrtali pot za bodočnost, ki nas mora privedi do zmage in končno do popolnega osvobojenja delavskega razreda. Na tem kongresu se je sestalo levo in desno krilo, prišlo bo med obema do diskusij, toda ta diskusija o naši bodoči poti bo le utrdila enotnost bojovnih, razrednih strokovnih organizacij. (Odobranje.)

Nato je predlagal poslovnik konference. Soglasno sprejeto. Soglasno so bile izvoljene tudi sledeče predložene komisije: 1. Verifikacijska in kandidacijska komisija: Ss. Golmajer, Stanko, Makuc, Vidmar, Frček in Krušč. 2. Komisija za sprejemanje pritožb: Ss. Škril, Golmajer, Berdajs, Baraga. 3. Komisija za pregled računskega zaključka in poslovnega poročila: Ss. Uratnik, Petejan, Arh, Bahun, Ahačič, Bradeško.

Nato so gosti in zastopniki organizacij pozdravili konferenco. Kot prvi je pozdravil s. Pfeifer v imenu centralne ZDSZJ, nato s. Sava Muzikravic v imenu centralnega tajništva Delavskih zbornic v Beogradu, s. Josip Becker v imenu Općega Radničkoga Saveza in sodružica Brezarjeva v imenu zveze delavskih žena in deklet. Ona je zlasti izrazila željo, da se pritegne žene k delu v Strokovnem gibanju.

Protest proti policijskemu nadzorovanju konference.

S. Svetek protestira v imenu predsedstva proti temu, da se nahaja policijski komisar v dvorani, ker smo bili doslej navajeni, da na strokovnih kongresih ni bilo policijske asistencije in ker se lahko smatra kongres najmanj kot zborovanje po § 2 društvenega zakona. Predlaga, da se takoj telefonično zahteva od policijskega ravnateljstva, da ono odpokliče svojega komisarja. Med burnim ploskanjem se ta predlog sprejme. Predsedstvo je ta sklep takoj izvršilo in policijska direkcija je svojega uradnika tudi odpoklicala v veliko zadoščenje cele konference.

Poročilo strokovne komisije.

Nato dobi besedo k prvi točki (poročilo uprave) tajnik Strokovne komisije s. Golmajer. On poroča o vsem preteklem delu Strokovne komisije in navaja težkoče, s katerimi se je morala boriti. Brezposelnost, vedno hujša socialna reakcija in medsebojno uničevanje delavskih sil v bratomornem boju so bile največja ovira za razmah strokovnega pokreta. Težka je bila odločitev v vprašanju Delavske zbornice in OOUZ. Nekateri nas napadajo, češ, da smo bili komisarji v delavskih socialnih inštitucijah. V resnici je pa stvar taka, da bi kapitalisti prevzeli popolnoma v svoje roke vse delavske inštitucije, če ne bi mi sprejeli mest. Mi smo od vsega početka delali za razpis volitev v Delavsko zbornico, toda vlada je ovirala sploh vsako njeno delo. V okrožnem uradu nimamo večine v zastopstvu in zato se je marsikaj delalo proti nam in proti delavskim interesom. Z veseljem smo šli takoj v akcijo za zedinjenje strokovnih organizacij in praznovala letošnji 1. maj v znamenju strokovnega združenja vseh delavskih sil proti kapitalistični reakciji. Od zedinjevalne akcije dalje strokovno članstvo zopet narašča in s tem se veča tudi odprta moč strokovnega gibanja. Danes imamo 102 podružnic in nešteto vplačilnic različnih strok, ki štejejo okrog 10.000 članov. Najmočnejši so železničarji, kovinarji, njim slede rudarji in Splošna delavska zveza Jugoslavije. Tudi druge priključene organizacije naraščajo. Najhujše je z lesnimi delavci, ki jih je 60 odstotkov brezposelnih. Za brezposelne se je zbralo pri borzi dela v Sloveniji okrog 2 milijona Din, toda brezposelnim se je izplačalo le okoli 200.000 Din na podporah, dočim drži ostali denar vlada v hipotekarni banki v Beogradu. (Klici: Škandal!) Finančno stanje Strokovne komisije je kljub vsej krizi med delavstvom povoljno, kar je razvidno iz bilance in računskega zaključka, ki ga ima vsak delegat v mapi. To bo pregledala posebna komisija in poročala konferenci.

S. Lovro Jakomin poroča s strani nadzorstva, in ugotavlja, da je vse finančno poslovanje v redu ter predlaga upravi absolutorij. Zapisnike vseh sej nadzorstva izročimo strokovni konferenci, ki naj jih da novi Strokovni komisiji v uvaževanje in izvršitev.

Nato se otvori debata k poročilu. Javijo se sodruzi iz raznih strok in okrajev: s. Čeh za mariborsko okrožje, s. Koren za celjsko, s. Mikec za železničarje, s. Marcel Žorga, s. Bradeško za lesne delavce, s. Ahačič za tržiško okrožje, s. Cepko iz mežiške doline, s. Gabriel iz Ptujja, ki povdarja zlasti pomen izobrazbe za delavstvo. Navajali so vsi razne težkoče, s katerimi se imajo boriti. Posebno finančna stran je občutljiva točka v marsikaterem okrožju. Marcel Žorga naglašuje, da je bilo tajnikovo poročilo zelo pomanjkljivo, ker ni nič poročal o delovanju angleško-ruskega komiteja v Londonu in o internacionalnih zvezah. Pravi, da kritizira on zato, da ne bi mislil kdo, da smo se oženili in zato, da vsakdo ohrani svobodne roke. S. Mikec je orisal, kako je poteklo zedinjenje železničarjev v eno mogočno razredno organizacijo, ki je že danes najmočnejša na železnici in v primeri z drugimi strokami.

S. Weinberger Mirko pravi, da steklarška organizacija v Zagorju in Hrastniku tudi po zedinjenju ne napreduje. Glavna krivda temu leži na bivšem tajniku Rejcu, ki je organizacijo opeharil.

S. Vister se v imenu kovinarjev zavzema za to, da se posveti pažnjo lesnemu delavstvu, ki ga je toliko na Gorenjskem, pa je brez organizacije in zaščite. Kritizira pisanje »Delavca« v zadevi življenjskega minimuma.

S. Uratnik pojasnjuje Vistru, da v »Delavcu« ni izhajala tabela za življenjski minimum, temveč le draginjska tabela gotovih najpotrebnejših življenjskih sredstev. Če se pa zahteva v tem oziru izprememba, jo bomo brezdvomno upoštevali.

Burno pritrjevanje so žela izvajanja s. Trčkana (železničar), ki je razložil, kako so železničarji stopili na prste vsem razdiračem in kričačem in kako se v njihovi organizaciji dela. Pozivlja vse, da je dovolj dela za vse, samo vsi naj se ga oprimejo in ga složno izvršujejo. V slogi, v enotnosti je vsa moč.

S. Skobl razlaga razmere pri privatnih nameščenih.

Pri glasovanju v poročilu je s. Stanko v imenu železničarske delegacije izjavil, da se ne udeleži tega glasovanja, ker je prišel Ujedinjeni železničarski savez šele pred kratkim v sestav Strokovne komisije.

Nato se je izrekla zaupnica in odveza stari Strokovni komisiji z vsemi proti 3 glasovom. (Vister, Žorga, Weinberger.)

Sprejet je bil soglasno tudi predlog komisije za pregled poslovanja uprave Strokovne komisije. Ta sklep se glasi:

Komisija je pregledala poslovanje dosedanje uprave in ugotovila:

Računi so v redu. Finančno stanje strokovne komisije je zadovoljivo. Komisija pa ne more iti preko tega, da ne bi predlagala novi strokovni komisiji največje štednje s ciljem, da se izplačajo čim prej dolgovi v tiskarnah. V to svrhu naj sestavi bodoča strokovna komisija natančen proračun za svoje gospodarstvo. Najboljše sredstvo za izboljšanje gospodarstva strokovne komisije vidi konferenca v tem, da se zviša število članstva. Radi tega poziva konferenca vse organe strokovnih organizacij na agitacijo za pridobivanje novih članov.

Družabni večer.

26. zvečer se je konferenca zaključila z lepo uspelim družabnim večerom, na katerem so nastopili pevski zbori »Cankar« in »Grafika«, godbeni odsek moščanske »Svobode« in tamburaški zbor ljubljanskih čevljarskih in usnjarskih pomočnikov. Vse so udeleženci komerza z navdušenjem sprejeli in pohvalili lep napredek delavskih kulturnih društev v Ljubljani. Ljubljenec večera je postal g. Zupan s svojimi solo-spevi.

Drugi dan kongresa.

2. Poročilo o položaju in delu za strokovno zedinjenje.

K tej točki sta poročala ss. Svetek in Makuc. Svetek v splošnem oriše današnje razmere, v katerih se giblje delavsko strokovno gibanje, kako je potekalo strokovno zedinjenje in po kateri poti je treba hoditi, da se bodo enotne strokovne zveze utrdile in dosegle svoj cilj. Po vojni so se razmere zelo izpremenile. Vojna je ljudi izučila in jim vsejala nezaupanje do vsega. Razočarane mase so se po vojni zatekle v delavske organizacije. Ker te niso obvladale tega mogočnega dotoka in ko je nastopila reakcija, so delavske organizacije oslabele. Razcep jim je zadal še hujši udarec. Danes se zopet dvigamo in čeprav so še naše strokovne organizacije slabe, so vendar mnogo močnejše, kakor so bile pred vojno. S tem načinom dela, kakor smo ga sedaj započeli, z združevanjem delavskih lis bomo zgradili zmogovit delavski pokret. Nato utemeljuje resolucijo k 2. točki, objavljeno v »Delavcu« in jo predlaga v sprejetje.

S. Makuc je v glavnem referiral sledeče: Vedno glasnejša je bila zahteva delavstva industrijskih revirjev po strokovnem zedinjenju, ki edino more zaščititi delavstvo pred enotno fronto kapitalistov. Tam, kjer je bil najhujši pritisk reakcije, se je najprej izvedlo zedinjenje. In to so ravno rudarski revirji. Rudarji so na velikem zaupniškem sestanku v Trbovljah sklenili, da se združijo vsi v »Zvezi Rudarjev Jugoslavije« na podlagi razrednega boja, strankarske neodvisnosti in proletarske demokracije v organizaciji. Kongres Unije rudarjev v Celju, 22. marca, je to potrdil in tam je zagovarjal zedinjenje bivših tajnik ZNSO s. Hlebec. Isti dan je sklenila zedinjenje konferenca 7 železničarskih organizacij. Steklarji so se že februarja zedinili sami, ne da bi koga prej o tem spraševali. Kovinarji so na Je-

senicah sklenili aprila meseca zedinjenje na velikanskem javnem shodu. 1. maja je vse delavstvo manifestiralo za strokovno enotnost in 14. junija so združene strokovne organizacije organizirale v celi Sloveniji, po vseh industrijskih krajih velikansko protestno akcijo proti obdavčenju delavstva, za starostno zavarovanje, proti socialni reakciji, za socialno zaščito delavstva. 13. septembra so zaupniki bivših neodvisnih strokovnih organizacij dali mandat meni, Štuklju in Sedeju, da skupaj s Strokovno komisijo stvorimo akcijski odbor, ki naj vodi strokovno gibanje do prve redne konference združenih strokovnih zvez. To nalogo je tudi izvršil akcijski odbor, sestojč iz gori omenjenih sodrugov na eni in iz ss. Svetka, Uratnika in Golmajerja na drugi strani. Na jugu se niso zedinjevali delavci od spodaj gor, ker so vrhovne inštanace same mislile izvesti zedinjenje. Zato pa imamo žal danes v ostali državi še vedno dve strokovni centrali in grafičarje, ki so izven obeh. V Beogradu so storili nadaljnjo napako s tem, da so izključili CRSOJ iz Delavske zbornice. V tem oziru predlaga konferenci posebno resolucijo. Nadalje predlaga konferenci, naj se tudi iz Jugoslavije pošlje po vzgledu drugih držav delegacijo v Rusijo, ki naj se prepriča o razmerah v tej delavsko kmečki državi. (Splošno odobranje.) S pozivom na enotno delo zaključil svoj referat.

K debati se oglasi najprej s. Petejan iz Maribora. On pojasnjuje razredno bojovnost strokovnega gibanja in napačno tolmačenje reformizma. Vedno smo za končni cilj, za socializem, toda v okvirju današnje družbe se je treba boriti za dnevna vprašanja, za zboljšanja, t. j. za reforme. In to je revolucionarno delo.

Nato se javi k besedi Marcel Žorga, ki predlaga, naj se prečita neko pismo Bernotove skupine kongresu. (Mrmranje.) V Sloveniji se je napravilo zedinjenje s pokrajinskega stališča. Akcijski odbor se je stvoril samo v Ljubljani in šele septembra, v posameznih krajih se pa niso. V akcijskem odboru ni bilo naših predstavnikov. Protestira proti temu, da se enotne strokovne organizacije postavljajo v službo Kristanu in dnevniku »Delavska Politika«. Čita tozadevno resolucijo. (Godrnanje v dvorani.)

S. Bahun se sicer strinja z Makučevim predlogom, da se pošlje strokovna delegacija v Rusijo, vendar pravi, Rusija smo mi sami, če bomo tu ustvarili močno organizacijo. Kje bomo dobili toliko denarja za potovanje v Rusijo? Če hoče kdo Rusijo spoznati, ne more zadostovati, da se pelje delegacija samo gledati, temveč je treba, da tisti, ki želi iti v Rusijo, pojde in tamkaj stopi in delo in šele tako bo spoznal pravo gospodarsko in socialno stanje Rusije.

S. Štukelj odgovarja Žorgi. Delegati so večeraj in danes navajali razne težkoče, ki jih imajo pri delu. Niso pa omenili ene velike ovire in ta je: mora demagoške fraze. Da se ne bi zopet napačno tolmačilo moj govor, pozivljam cel kongres za pričo, da je najprej Žorga napadel in ne jaz ter da sem prisiljen, da branim akcijski odbor. Žorga hoče tu operirati z lažmi in z njimi zavajati cel kongres. Ne govori tega, kar sam misli, temveč to, kar mu je napisal. Gustinčič. Gotovi ljudje si predstavljajo, da obstoji revolucionarnost v tem, da n. pr. Štuklja osumijo, da je policijski agent in namenoma šepetajo to laž od človeka do človeka. Kadar bi pa morali prevzeti odgovornost v kaki akciji, se pa poskrijejo. Razdiranje in uničevanje vsake avtoritete je njihov namen. Proletariat mora braniti avtoriteto svojega vodstva, dokler ono to zasluži. In zlasti danes mora neusmiljeno iztrebiti iz svojih vrst vse brezvestne demagoge in si prepovedati, da bi še kdo lahko prišel na en kongres, kakor Marcel Žorga. (Ploskanje.) Mi se nismo zedinili z nekega pokrajinskega stališča in smo za zedinjenje ne samo v celi državi, za kar je Marcel, temveč za združenje vseh delavcev v eno samo strokovno internacionalo. Zedinjenje pa prihaja od spodaj. Najprej so se morali združiti naši rudarji in železničarji, da so izvedli pritisk na celo državo: Če bi pa delali po Žorginem receptu, bi bili danes vsi razcepljeni. Revolucionarni proletariat je izvolil po svojih zaupnikih na konferenci 13. septembra svoje delegate v akcijski odbor. Tudi CRSOJ je bil obveščen za to konferenco. Žorga pa na njej ni bil, ker ga ni nihče izvolil, kajti on je stal leto dni izven delavskega pokreta. Lepega dne so zahtevali trije ljudje, da odstopimo. Mi jih nismo mogli poslušati, ker smo odgovorni našim delavskim zaupnikom, pa ne Žorgi. Žorga pravi, da bi se morali akcijski odbori postaviti po vseh krajih. To pravi zato, ker je nekje čital, da se je nekaj takega godilo v Londonu. Mi smo pa v Sloveniji. Čemu pa naj bi n. pr. ss. Mikec in Trčkan snovala še poseben akcijski odbor, če pa sta že člana ene in iste zedinjene organizacije. Žorga protestira proti temu, da smo v službi neke Kristanove »Delavske politike«, v resnici sem pa jaz tak Kristanovec, da sem javno proti Kristanu nastopal. V resnici je akcijski odbor sklenil, da Strokovna komisija oficijelno ne more sodelovati pri »Delavski Politiki«, ker strokovne organizacije morajo čuvati strankarsko neodvisnost. Marcel je tu prebral resolucijo, ki temelji torej na samih lažeh. Mislim, da mora nekaj povedati, da ga bomo imeli za levičarja. Toda levičarji bomo po Leninovem nauku strlili vse demagoge, ki nosijo le na ustih revolucionarno frazo. Upostavili bomo močne organizacije in z njimi korakali v končno osvobojenje. (Ploskanje.)

Nato je še govoril s. Matjašič, lesni delavec iz Maribora, nakar se je proti 1 glasu zaključila debata. Izvoli se komisija za pregled vseh predloženih resolucij. V komisijo so soglasno izvoljeni ss.: Uratnik, Stanko, Štukelj, Petejan, M. Žorga in oba referenta.

3. Bodoče naloge strokovnih organizacij v Sloveniji.

K tej točki govori kot prvi referent s. Stanko na podlagi izkušenj v najmočnejši strokovni organizaciji — železničarski zvezi. Prva in glavna naloga je organizirati večino delavcev poedinih industrijskih panog v odgovarjajočih strokovnih zvezah, ki morajo vršiti razredni boj, čuvati svojo strankarsko neodvisnost in proletarsko demokracijo, ki pa ne sme iti tako daleč, da bi delali posamezni člani proti svoji lastni organizaciji. Streti je treba žolte organizacije, ki razbijajo delavsko odporno moč. Delati je treba na popolno zedinjenje v eno samo strokovno instanco v celi državi. Treba se je z vsoto silo zavzemati za dnevne interese delavcev poedinih industrijskih obratov in braniti splošne delavske interese ter socialno zakonodajo. Vse delavstvo mora biti v tem boju razredno solidarno, železničar mora podpirati tudi druge delavce in drugi delavci železničarja. Skrbeti je za ustvaritev nočnega zaupniškega aparata in doseči spoštovanje obratnih zaupnikov s strani podjetnikov. Zato moramo voditi premišljeno finančno politiko in poglobiti zveze z delavskimi gospodarskimi organizacijami, da bomo lahko nudili članstvu podporo v boju, v brezposelnosti, v preganjanju itd. Tako se bo strokovno gibanje utrjevalo, priborilo polagoma delavstvu izgubljene in še nove pravice in tako se bo enkrat osvobodil celokupni proletarijat, ki ne bo več hlapčeval kapitalizmu, ampak bo sam gospodar produkcije.

Drugi referent s. Štukelj govori v splošnem o bodočih nalogah našega strokovnega gibanja. Med drugimi pravi sledeče: V teh letih se je marsikaj govorilo z demagoško frazo o bodočih nalogah. Mi bi storili zločin, če bi danes oznanjali take naloge, ki jih ne moremo izvršiti. Gotovo je enotna misel vseh delegatov tega kongresa, da je naša glavna naloga premagati kapitalizem, socializirati produkcijska sredstva, upostaviti svobodno delovno socialistično človeško družbo. Vsi mi bi hoteli najrajši to že danes. Toda ne moremo naenkrat pretrgati s preteklostjo in začeti zidati neke v oblakih. Nadaljevati moramo tam, kjer smo nehali. Staviti si moramo le one naloge, ki jih bomo lahko izvršili in ki so v interesu proletariata. Že Marx je rekel: Proletariat si stavi svoje naloge, ki so izvršljive. Avangarda mora hoditi le en korak pred delavskim razredom; če gremo za dva koraka preveč naprej, bo množica zastala, če bomo hodili en korak nazaj, nam bo ušla v meščanski tabor. V teh preteklih letih se je marsikaj obljubljalo množicam nemogoče stvari, ki se potem niso izvršile. Tudi radi tega jih je mnogo izgubilo zaupanje v organizacijo. Mi moramo pozivati delavstvo na boj za izvršljive stvari in iti naprej, od uspeha do uspeha. Organizirati moramo večino. Večine pa danes ni v organizacijah zato, ker je izgubila vero v organizacijo. To večino bomo pa organizirali le, če ji bomo v dejanju, v boju dokazali, da smo res borci za delavske interese. Strokovne organizacije morajo biti središče delavskega gibanja, je dejal Marx. To velja zlasti za današnje razmere v Sloveniji, ko je delavstvo razdeljeno na tri stranke in v teh strankah na polno frakcij. Strokovne organizacije, ki izhajajo neposredno iz dnevnega življenjskega boja delavcev, morejo edine danes zbrati delavce skupaj. Čuvati morajo strankarsko neodvisnosti, to se pravi, nobena stranka ne sme diktirati strokovnim organizacijam. Strokovna komisija kot taka ne sme oficijelno sodelovati pri »Delavski Politiki«, vsak posameznik pa se lahko na njo naroči, kakor je lahko naročen na »Delavsko kmečki list« ali »Socialista«. Ali bodo pomagali levčarji ali desničarji, zavisi od praktičnega dela enih in drugih. Kdor bo boljše razumel delavske potrebe, kdor se bo bolje udeleževal v strokovni organizaciji, ta bo zmagal. Pustimo vsakemu Vanderveldu, kdor ga hoče. Odločil ne bo Vandervelde, ampak delo med masami. Izključenje CRSOJ-a iz Delavske zbornice in druge napake v Beogradu dokazujejo le to, da tam še niso razumeli, kako se upostavi strokovna enotnost. Mi v Sloveniji smo se najprej zedinjevali s stoli po glavah, ko to ni šlo, so eni mislili, da se da ogoljufati druge, ko tudi to ni šlo, smo stvorili enotne strokovne zveze na podlagi načel: razrednega boja za dnevne delavske interese (ne pozablajoč pri tem končnega cilja), strankarske neodvisnosti in proletarske demokracije. In to drži. Po tej poti je treba iti naprej.

Nato navaja razne naloge, omenjene v resoluciji o bodočih nalogah (glej tozadevno resolucijo).

Najbližja in momentano najvažnejša naloga pa so volitve v Delavsko zbornico. Storit moramo vse in uporabiti vsa sredstva za zmago združene razredne delavske strokovne liste. Obrnimo do 2. februarja vse sile v to smer in zmagali bomo in po nešteto porazih bomo zopet enkrat dosegli dalekosežen uspeh, ki bo neverjetno utrdil ugled in moč združenih strokovnih organizacij. V medsebojnem boju smo doživljali poraze, združeni bomo zmagali, ker vsi to zmagajo hočemo in za njo vsi kot en mož delamo. — S. Štukelj je žel za svoja izvajanja splošno odobravanje.

Volitve v Delavsko zbornico.

Ker je bil sprejet predlog, da se skupno debata o 3. in 4. točki dnevnega reda, je imel nadaljnje poročilo k 4. točki

s. Uratnik, tajnik delavske zbornice, poroča o delu članov Strokovne komisije v dosedanji Delavski zbornici in o delovnem načrtu za bodoče. Delovni program je sestavil v obliki manifesta, ki ga je konferenca soglasno sprejela. (Priobčujemo ga v današnji številki.)

S. Štukelj čita listo kandidatov, predlaganih od poedinih organizacij in navaja naloge zaupnikov pri pobiranju glasovnic ter daje tehnična navodila za izvedbo volitev.

K debati se oglase ss.: Marcel Žorga, ki zopet privleče iz žepa neke resolucije in ker jih slabo čita, pade medklic: »Gustinčič Ti je slabo napisal!« (Smeh po dvorani.) Njegove resolucije se je izročilo komisiji v uvaževanje.

S. Stanko pobija demagoške trditve s. Žorge z dejstvi in sporoča kongresu, da je konferenca železničarjev obsodila razdiralno delo s. Žorge in prijateljev s sledečo resolucijo:

Konferenca delegatov zedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije obsoja razdiralno delo gotove grupe okoli »Del. kmetijskega lista«, ki jo vodijo v veliki večini ljudje, ki sploh niso člani strokovnih organizacij in služijo s tendenciozno pisanimi članki posredno našemu razrednemu nasprotniku-kapitalistu, ker skušajo razdirati to, kar zaupniki v obratih s težavo gradijo.

Vodstvu USZJ nalaga konferenca kot dolžnost, da gre preko vseh teh tendencioznih člankov ter jim ne odgovarja, ampak porabi strokovni časopis »Ujedinjeni železničar« za strokovno in prosvetno delo ter za podkrepitev razrednega boja.

Konferenca je sprejela ta odločen odgovor z odobravanjem na znanje.

Nato so se še javili k debati ss.: Krajcer iz Maribora, Gabriel iz Ptuja, Pukl (privatni nameščenec), Baraga, Krušič, Weinberger (ki zagovarja zlasti delegacijo v Rusijo) in s. Vister.

Nato poroča s. Stanko v imenu komisije, ki je pregledala vse resolucije.

K 2. točki dnevnega reda je bila soglasno sprejeta resolucija, objavljena v 25. številki »Delavca«. Ta resolucija med drugim izreka priznanje vsem onim, ki so delali na zedinjenju, in zaupnico ter odvezo akcijskemu odboru. Resolucija s. Žorge k tej točki je bila soglasno odklonjena.

K 3. točki se soglasno sprejme resolucija predložena po referentih Stanku in Štuklju; izpopolni pa se z resolucijo s. Žorge, ki prvotno predloženo resolucijo le v podrobnostih spopolnjuje in ji ne nasprotuje.

Resolucija s. Makuca o potovanju v Rusijo se sprejme z malo izpremembo.

Predlog kandidacijske komisije za novo upravo Strokovne komisije se tudi soglasno sprejme. Člani novoizvoljene Strokovne komisije so torej sledeči sodruzi:

a) Člani ožjega odbora: Franc Jernejčič, železničar, Aleksander Trškan, železničar, Andrej Čanžek, železničar, Joža Golmajer, kovinar, Fr. Jančič, kemični delavec, Jurij Ruh, rudar, Andrej Bradeško, lesni delavec, Lovro Jakomin, čevljar, Ivan Čamernek, monopolec, Ciril Štukelj, privatni nameščenec.

b) Člani širšega odbora: Fr. Mikic in Martin Bibič za železničarje, Valentin Vister in Hinko Podržan za kovinarje, Alojz Köllner za steklarje, Franc Pliberšek za rudarje.

c) Člani kontrole so: Ivan Baraga, železničar, Anton Šušteršič, živilski delavec in Slavko Gorenc, krojač.

Nato je s. Svetek zaključil kongres s kratkim pozivom na vse delegate, naj delajo doma v svojih krajih in tovarnah za izvedbo sklepov kongresa. Ta kongres je bil bolj uspešen kot marsikateri drugi. 100 najboljših delegatov je na njem odločalo o bodočnosti. To je bil kongres konsolidacije in enotnosti. V znamenju enotnosti bomo korakali k zmagi. (Burno odobravanje.)

To je kratko poročilo o dvodnevni strokovni konferenci, ki se je sestala ravno ob koncu leta, da da slovenskemu proletariatu nove smernice za novo leto.

Delavstvo Slovenije je našlo svojo pravo pot v enotnih strokovnih organizacijah. Oboroženo z izkušnjami preteklih let bo zmagoslavno korakalo v lepšo bodočnost.

Prvo zmagajo moramo izvojevati pri volitvah v Delavsko zbornico.

Strokovni zaupniki v tovarnah, rudnikih in obratih naj gredo sedaj na vztrajno delo preko vseh tistih, ki žalujejo, ko vidijo, da je delavstvo zopet združeno. Za razdirače ni več mesta. Enotno delavsko strokovno gibanje bo pohodilo pod seboj vse, kar se mu bo skušalo ustavljati. Iz svojih vrst bo izločilo vse nezdravo.

Mi smo enotni. Tudi proletarijat ostale Jugoslavije se bo združil, ker to sam hoče.

Ko bo združen proletarijat vsega sveta v eni sami proletarski strokovni internacionali, bo zlomil vse sovražne sile in tedaj bo prišlo za vse delovno človeštvo

ново srečno leto — nova doba svobode, enakopravnosti in dela.

Resolucija

o uredniškem in agitacijskem odseku.

Novoizvoljeni Strokovni komisiji nalaga konferenca, da v svrhu redakcije strokovnih glasil in uspešne agitacije upostavi v svojem delokrogu redakcijski in agitacijski odsek. — V ta odsek naj pritegne po lastnem prevdaru najbolj zmožne in agilne sodruge. Odsekoma naj se določi njihov delokrog s posebnim pravilnikom.

Resolucija

o delegaciji delavstva Jugoslavije za proučenje razmer v Rusiji.

Z ozirom na dejstvo, da je delavstvo v Jugoslaviji neobjektivno poučeno o življenju in razmerah proletariata v sovjetski socialistični Uniji, smatra današnja konferenca, da je zelo potrebno za jugoslovanski proletarijat, da priredi posebno potovanje v Rusijo, da bi se na svoje oči poučilo o gospodarskem in kulturnem življenju tamošnjega proletariata. Strokovna komisija naj ukrene potrebne korake, da se odpošlje skupna delegacija jugoslovanskega proletariata v sovjetsko Unijo. Za to naj se obrne na centralni odbor URSSJ, ki naj bi vodil vse priprave za odpošiljatev take delegacije v Rusijo in za zbiranje potrebnih sredstev za njeno potovanje.

Resolucija

o izključitvi CRSOJ iz Delavske zbornice.

Po zaslšanju poročil o položaju delavskega razreda in o delu za strokovno zedinjenje je pokrajinska konferenca ZDSZJ sklenila, da predloži centralni inštanci ZDSZJ sledečo resolucijo, ki je enodušni izraz v združenih strokovnih organizacijah Slovenije organiziranega delavstva.

1. V združenih delavskih strokovnih organizacijah Slovenije zbrano delavstvo izraža svoje globoko obžalovanje, da napor za zedinjenje strokovnih organizacij izven Slovenije niso uspeli. — Pokrajinska konferenca je trdno prepričana, da nas rastoča nevarnost z desne kategorično sili, da napravimo konec strokovni razcepljenosti ter upostavimo enotne strokovne organizacije v celi državi proti skupnemu nasprotniku, ter naj se za to takoj zavzame ZDSZJ.

2. Pokrajinska konferenca ZDSZJ pričakuje, da se bo akt izključitve CRSOJ popravil, ker škoduje zedinjenju in enotnosti delavskega razrednega strokovnega gibanja, znatno slabi moč razrednega zastopstva v delavski zbornici (D. Z.) v Beogradu ter bi bila radi tega delavska zbornica težko kos težkim nalogam v obrambi delavskih interesov proti socialni reakciji. Članstvo omenjenih savezov plačuje prispevke v delavsko zbornico, a s tem aktom izgubi enakopravnost v soodločevanju v tej velevažni delavski inštituciji, dočim morajo isti člani še vedno izpolnjevati svoje obveznosti za vzdrževanje delavskih zbornic.

Volitve v delavsko zbornico.

Dostavljanje glasovnic.

Glasovnice bodo volilcem dostavljene na različne načine. Ako krajevni volilni odbori ne bodo storili posebnih sklepov, je dostavljanje glasovnic sledeče urejeno:

a) *potom osebne dvigavanja v pisarnah krajevnih volilnih odborov* (to so ekspozičure okroglega urada ali bratovske skladnice tam, kjer ni ekspozičur). In sicer morajo glasovnice osebno dvigniti vsi oni volilci, ki so zaposleni na sedežih volilnih odborov ali pa v oddaljenosti manj kakor 5 km. Imena teh okoliških krajev, iz katerih morajo volilni upravičenci dvigniti glasovnice osebno, bodo nabita pred pisarnami krajevnih volilnih odborov. Vsak tak volilni upravičenec naj prinese s seboj kako listino, s katero dokaže svojo identiteto (delavska knjižica, krstni list itd.).

Vsak volilec sprejme kuverto z glasovalnim listkom in glasovnico, ki služi kot legitimacija.

Dolžnost vseh naših zaupnikov je, da prvi dvigne glasovnice! Dviganje glasovnic se mora izvršiti pet dni pred dnem volitev, t. j. najkasneje dne 27. januarja 1926;

b) *potom dostavljanja v večje obrate*, t. j. v obrate, ki so na dan 5. decembra imeli zaposlenih nad 20 oseb (volilnih upravičencev in nevolilcev). Dostavljanje se izvrši v pisarni obrata ob navzočnosti najmanj po treh zaupnikov obeh volilnih skupin delavcev in nameščenecv). Kot zaupniki poslujejo tam, kjer so po zakonu o zaščiti delavcev izvoljeni zaupniki, ti zaupniki. Ako teh ni, pa po prvi trije volilni upravičenci, ki so vpisani v volilna imenika delavcev in nameščenecv dotičnega obrata. Ti zaupniki tudi določijo način, kako in kdaj se glasovnice razdele med volilce. Zaupniki se morajo sporazumeti s podjetjem, ako hočejo, da se glasovnice razdele v obratu in s pomočjo organov delodajalca. Zaupniki, bodite na straži!

c) *Po kontrolorjih bolnikov*. To se zgodi za delavce v male obrate in ki leže izven okoliša 5 km od sedežev ekspozičur (ali bratovskih skladnic);

d) *po pošti*. Za vse ostale obrate, kjer bi dostavitev pod c) ne bila izvedljiva, se glasovnice dostavijo po pošti.

Kandidatne liste vloži glavni volilni odbor v času od 6. januarja do 10. januarja 1926.

Glasovanje se vrši bodisi osebno, bodisi potom tretje osebe. Osebno se more volilna pravica izvršiti le na dan 2. februarja 1926 med 8. uro zjutraj do 6. ure zvečer pri krajevnem volilnem odboru. Po tem času, t. j. od 3. februarja do vstevšega 6. februarja pa morejo volilci svoje glasovnice odposlati glavnemu volilnemu odboru v Ljubljani, Okrožni urad za zavarovanje delavcev bodisi po pošti, bodisi po pooblaščenju. Po členu 51. volilnega reda za volitve v Delavske zbornice je dne 2. februarja 1926 oddajanje glasov po pooblaščenju tudi pri krajevnem volilnem odboru mogoče. Torej je dne 2. februarja 1926 se voli od 8. ure zjutraj do 6. ure zvečer pri krajevnem volilnem odboru, pozneje do 6. februarja pa le po pošti ali po pooblaščenju pri glavnem volilnem odboru. Pooblaščenec mora izjaviti pred volilno komisijo, za koga in koliko glasov oddaja.

Glasuje se tako, da volilec zalepi glasovalni listek, na katerem je napisano ali natiskano besedilo, da glasuje za »Združeno Delavsko Strokovno Zve-

zo Jugoslavije« in dá glasovnico v kuverto. Najbolje je, da naši volilci samo podpišejo svoje ime na kuverto in jo odprto izroče našim zaupnikom, ki bodo poslali potem vse na glavni volilni odbor.

Vsi delavci in delavke morajo glasovati za:

»Združeno Delavsko Strokovno Zvezo Jugoslavije«!

Kongres Saveza Metalskih Radnika Jugoslavije.

Na podlagi § 8 saveznih pravil je izvrševalni odbor centralne uprave SMRJ na svoji seji dne 13. dec. 1926 sklenil, sklicati za 4. in 5. aprila 1926 svoj kongres. Kongres se bo vršil v Beogradu v novem Delavskem domu in bo s svojim delom pričel dne 4. aprila, točno ob 9. uri dopoldne.

Kot začasni dnevni red kongresa je določen sledeči:

1. Otvoritev kongresa.
2. Volitev: a) verifikacijskega odbora; b) zapisnikarjev kongresa in c) odbor za določitev dnevnega reda.
3. Poročilo centralne uprave: a) tajnika (referent s. B. Bračinac); b) blagajnika (referent s. K. Janković) in c) kontrole (referent s. J. Jeram).
4. Reorganizacija članskih prispevkov in drugih saveznih pripomočkov (referent s. K. Janković).
5. Ekonomski in socialni položaj kovinarjev Jugoslavije (referent s. B. Bračinac).
6. Tarifna in stavkovna politika saveza (referenta ss.: A. Kunšič in J. Golmajer).
7. Nasveti in pritožbe.
8. Volitev nove uprave in kontrole.
9. Razno.

Kongresu imajo pravico prisostvovati z zborovalno pravico od podružnic izvoljeni delegati in člani centralne uprave in kontrole. S posvetovalnim glasom pa nameščenci saveza, ako niso člani uprave, okrožni in oblastni tajniki saveza, referenti kongresa in zastopnik ZDSZJ, katere član je naš savez.

Na podlagi točke VIII. saveznega pravilnika volijo vse podružnice in vplačilnice delegate za kongres tako, da pride na vsakih 200 članov en delegat. Preostanek članov nad 200 se prišteje po vrstnem redu najmočnejši podružnici, ki ima manj kakor 200 članov.

En delegat lahko zastopa tudi večkrat po 200 članov. Vendar ne sme zastopati preko 1000 članov. V tem slučaju ima ta delegat na kongresu toliko glasov, kolikorokrat 200 članov zastopa.

Številčno stanje podružnice se bo določilo na podlagi obračuna za mesec januar 1926 in so podružnice dolžne te obračune poslati najkasneje do 3. februarja 1926 centrali. Na podlagi tabele po obračunih bo centralna uprava izdelala okrožnico, s katero bodo dobile vse podružnice navodila, kako imajo voliti delegate in koliko delegatov jim pripada.

Izvrševalni odbor je sklenil, za ta kongres izdati tiskano poročilo o dveletnem delovanju saveza in to v obliki brošure, iz katere bo razvidno stanje saveza in položaj kovinarjev. Brošura bo tiskana v latinici, v slovenskem in madžarskem jeziku.

Poročilo se bo prodajalo članom po 3 Din izvod. Vsak član je dolžan kupiti po en izvod, ker iz poročila bo spoznal moč in način dela saveza in splošni položaj kovinarjev. Po podružnicah naj se takoj začne zbirati naročnike in naročnino po 3 Din za izvod.

Poziva se vse podružnice in člane Saveza Metalskih Radnika Jugoslavije, da začno takoj zbirati material za ta naš kongres. — Kovinarji, na delo, da bo kongres svoje delo završil z uspehom!

Krajevni volilni odbori za volitve v Delavsko zbornico.

Oficijelni glavni volilni odbor (ne naš odbor ZDSZJ) je določil 26 krajevnih volilnih edinic, pri katerih se izvrši glasovanje.

V vseh teh 26 krajih so imenovani volilni odbori, ki imajo nalogo, popravljati volilne imenike, razdeliti glasovnice v svojem okraju in skrbeti za pravilno izvršitev volitev. V teh 26 krajih so do 4. januarja tudi razporeženi volilni imeniki.

Volilni odbori sestojijo iz predsednika, ki ga imenuje veliki župan, in iz dveh prisednikov, od katerih je imenovala enega Delavska zbornica, drugega pa OUZD, odnosno bratovska skladnica. Naši prisedniki v volilnih odborih naj predvsem pregledajo, če so vsi naši volilci vpisani. Če niso, naj jih takoj vpišejo.

Krajevni volilni odbori so sledeči (prvi je vedno predsednik):

1. Ljubljana: preds. g. Klobčič, srezki glavar, s. Fr. Svetek in g. Juvan.

Svoj k svojim!

Nekatere tvrdke se branijo oglašati v delavskem tisku. —

Delavski gospodar, delavska gospodinja se bosta branila njihovih izdelkov. —

Kdor ne oglašja v

„Delavcu“

naj ne išče odjemalcev med delavstvom!

Sodrug!

Zahtevajte po vseh brivnicah, kavarnah, gostilnah „Delavca“! „Delavec“ naj ne manjka v nobenem javnem lokalni!

2. Kamnik: g. dr. Ogrin, s. Letnar Fr. in Alojz Bešter; namestnika: Zakrajšek in Smrke.

3. Rogatec: g. Poklukar, Matevž Žust in s. Anton Maček; namestnika ss. J. Peternel in Tukman.

4. Kočevje: g. Coger, ss. P. Jenko in J. Ciglar; namestnika ss. J. Deršek in J. Gruden.

5. Novomesto: Rajko Svetek, Kres in s. Pebrečič.

6. Krško: g. Svetec, Žgavec in Požar.

7. Št. Janž: g. dr. Čuš, ss. Pintarič in Kragelj; namestnika ss. Justinek in Klančar.

8. Trbovlje: g. Vodušek, ss. Krušič in Zupančič; namestnika Kudar in Pliberšek.

9. Hrastnik: g. Maršič, ss. Blagotinšek in Gričar; nam. ss.: Urleb in Mlakar.

10. Laško: g. Pinkava, Repše in Toman.

11. Zagorje: g. dr. Šraj, ss. Ranzinger in Sober; nam. ss. Arh in Kozmus.

12. Litija: g. Podboj, g. Bizjak in s. Gajšek; nam. ss.: Sluga in Hiršl.

13. Kranj: g. Znidaršič, Zupan in Kušter; nam. ss. Kozjek in Medved.

14. Trzin: g. Zobec, ss. Mlinar in Ahačič; nam. Vuk in Majeršič.

15. Jesenice: g. Vavpotič, ss. Jeram in Ambrožič; nam. ss. Mulej in Čuden.

16. Rajhenberg: dr. Gregorin, ss. Petretič in Iv. Radi; nam. ss. Drstvenšek in Rihtar.

17. Celje: dr. Žužek; ss. Plankar in Vrečar; nam. Janežič in Krajnc.

18. Maribor: g. Poljanec, ss. Krajcar in Eržen; nam. ss. Rakuša in Hojnik.

19. Ptuj: dr. Vončina, Menoni in s. Kramarič; nam. ss. Lesjak in Kralj.

20. Gor. Radgona: dr. Hubad, ss. Miholič in Sušec; nam. Salamon in Potočnik.

21. Konjice: g. Trstenjak, Brdnik in Kopač.

22. Murska Sobota: g. Lipovšek, ss. Komavli in Celič; nam. Lazar in Bokan.

23. Slovenjgradec: g. Viher, s. Zupančič in Fr. Lužnik.

24. Šoštanj: g. Vrečko, ss. Koradej in Jesenšek; nam. Matko in Zajc.

25. Guštanj: g. Koropec, ss. Kuhar in Močnik; nam. ss. Juh in Strenhal.

26. Mežica: g. Milač, ss. Logar in Polajner; nam. ss. Štern in Čebašek.

Pri vseh teh odborih so bili do 4. januarja na vpogled volilni imeniki.

Kdo mora biti v volilnem imeniku.

V volilnem imeniku morajo biti vpisani vsi delavci in nameščenci brez razlike starosti in spola, ki so bili dne 5. decembra 1925 zavarovani zoper bolezen in ki plačujejo sami ali pa njihovi gospodarji v ta namen vsaj 7.02 Din mesečno.

Nadalje morajo biti vpisane vse osebe, ki so nameščene pri oblastvih (uradih), zavodih (napravah) ali podjetjih države, pokrajine, županije, okrajev (okrogov, srezov, kotarov), mest, trgov, političnih (upravnih občin), cerkvenih občin, imovinskih občin in zemljiških zajednic, zadrug, ustanovljenih na podlagi zakona o vodah, cestnih okrajnih odborov in zastopov, vobče vseh javnih korporacij, zakladov in zavodov, istotako nameščenci javnih železniških in ladijskih prometnih podjetij, ki sicer niso zavarovani, pa dobivajo na podlagi službenih predpisov pogodb, ki veljajo zanje, svoje prejemke ob boleznih najmanj za čas 26 tednov od dne, ko se je pričela bolezen.

Tudi železničarji stopajo v borbo.

Glavni volilni odbor za volitve v Delavsko zbornico je odločil, da imajo v smislu zakona o zaščiti delavcev tudi pomožni delavci na železnih pravico do udeležbe pri volitvah v Delavsko zbornico.

Ujedinjeni Savez železničarjev je sklenil, da pojde z vsemi silami v boj zato, da se železniškemu osebju ne bodo kratile zakonito zajamčene pravice. Tudi strokovna organizacija narodnih železničarjev se bo morala ob tej priliki odločiti: ali gre z delavstvom v boj za pravico, ali z železničarskimi oblastmi v boj proti zakonu. — Volilno pravico imajo tedaj vsi železničarji mariborske delavnice in kurilnice.

Kličemo soborilcem železničarjem:

Vsi v borbo da zmaga!

Iz Strokovne komisije.

Ob novem letu.

Sodrug! in sodružice!

Leto trpljenja in nadčloveških naporov je za nami. To leto spada v preteklost in o njem ni več dosti govoriti, ako se pomisli samo na ona zla, ki so bila prizadejana delavskemu razredu. Leto 1925 ni poteklo samo v znaku trpljenja, bilo je tudi nekaj veselih dni. Bili so dnevi, ki nam prorokujejo lepšo in srečnejšo bodočnost. Mi vidimo, kako se zopet gradi in upostavlja naše strokovno gibanje, delo, ki je bilo započeto 10. oktobra prošlega leta na kongresu zedinjenja v Beogradu. Ako bomo v tem letu to veliko delo z vso svojo proletarsko silo nadaljevali, potem bo to leto za delavski razred — srečno leto, ker je predpogoj za srečnejše in boljše delavsko življenje, močan, zedinjen in solidno izgrajen delavski strokovni pokret.

Prešlo leto, katero nam je prineslo mnogo zla, mnogo muke, mnogo presenečenja in navsezadnje tudi nekaj veselih dni — kar je pač usoda borbenega življenja — se s posebnim spoštovanjem spominjamo onih naših sodrugov, ki so v teh naših borbah sodelovali in delili z nami dobro in slabo.

Posebno se spominjamo onih naših funkcionarjev in delavskih zaupnikov, ki so stali na čelu naših organizacij. Njihova zasluga je velika in neprecenljiva. Požrtvovalnost je njihova največja in najplemenitejša odlika. Ali je sploh še kaj plemenitejšega, kakor požrtvovalnost? To je največ, kar more delavec doprinesti za svoj razred.

Radi tega prismo vse one, na katere se ta naša zahvala in priznanje nanaša, da z isto odločno voljo stopajo v novo leto 1926 in da z nezmanjšano ljubeznijo započeto delo za osvobodjenje delavskega razreda nadaljujejo.

Naj bo srečno novo leto 1926!

V Ljubljani, 1. januarja 1926.

Strokovna komisija za Slovenijo, kot oblastni odbor Z. D. S. Z. J. v Ljubljani.

Delavski koledar 1926

je že skoro razprodan. Strokovna komisija je razposlala že skoro vso naklado koledarja, tako da ji je preostalo le še nekaj izvodov. Pozivljamo vse one funkcionarje, zaupnike in sodruge, ki koledarja še nimajo, da ga takoj naroče, ker bodo sicer ostali brez njega. Razveseljivo je, da je bil koledar skoro razprodan tekem štirinajst dni, kar dokazuje, da ustreza koledar vsem potrebam delavstva in da je njegova vsebina res izvrstna. Poleg dobre vsebine ima koledar priložen svinčnik, dobro platneno listnico, dovolj pisalnega papirja, beležke za vsak dan v letu, krasne slike itd. Zaupniki, ne zamudite prilike in naročite takoj še preostale koledarje! — Tajništvo Strokovne komisije.

Kovinarji.

Novo članske znamkice. Opozarjamo vse člane in funkcionarje, da je centralna uprava saveza z novim letom izdala nove članske znamkice, ki se od dosedanjih razlikujejo samo v toliko, da je na njih navedeno tromesečje. Radi tega bodo morale vse podružnice v vsakem tromesečju, to je: 31. marca, 30. junija, 30. septembra in 31. decembra, vrniti centrali vse preostale znamkice. Z zaključkom meseca decembra 1925 morajo vse podružnice vrniti centrali vse dosedanje znamkice, ker v letu 1926 ne bodo več veljavne. Pozivljamo vse člane SMRJ, da poravnajo svoje prispevke do konca leta!

Veselični odsek »Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije« v Ljubljani priredi na pustno nedeljo, dne 14. februarja 1926 v Ljubljani internacionalno maškerado s šaljivo pošto, srečolovom in drugimi zabavami. Igra godba na pihalet. Začetek ob 18. uri. Konec ob 3. uri zjutraj. Vstopnina: za osebo 10 Din, v spremstvu z damo 15 Din. Čisti dobiček je namenjen za društveno knjižnico, pijača in jedila v lastni režiji. — K obilni udeležbi vabi veselični odsek »Ujedinjenega saveza železničarjev Jugoslavije« v Ljubljani.

Zahvala. Podpisani se iskreno zahvaljujem vsem onim, ki so prispevali pri nabiranju za mojo izredno podporo v znesku 380.50 Din v času moje bolezni. — Franc Letnar, čevljarski pomočnik, Trata pri Ljubljani.

Srečno in veselo novo leto!

želiva vsem prijateljem in znancem, ter cenjenim obiskovalcem kavarne „PREŠEREN“ v Ljubljani.

Karol in Poldi Polajnar.

I. MARIBORSKA DELAVSKA PEKARNA R.Z.Z.O.Z.

Ustan. 1898 MARIBOR, TRŽAŠKA C. 36—38 Telefon 324

MODERNO IN HIGIENSKO UREJENA PEKARNA

Priporočamo vsem organiziranim delavcem in delavkam naše okusno pecivo v polni teži. Ozirajte se pri zahtevanju peciva iz Delavske pekarnice pri vseh prodajalcih peciva na zavarovalno znamko D. P.

Sodrug!

Zahtevajte po vseh brivnicah, kavarnah, gostilnah „Delavca“! „Delavec“ naj ne manjka v nobenem javnem lokalni!